

Dokument zasedanja

A10-0030/2024

6.12.2024

POROČILO

o priporočilu Evropskega parlamenta Svetu o prednostnih nalogah EU za
69. zasedanje Komisije OZN za položaj žensk
(2024/2057(INI))

Odbor za pravice žensk in enakost spolov

Poročevalka: Lina Gálvez

VSEBINA

	Stran
PREDLOG PRIPOROČILA EVROPSKEGA PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽITEV	13
PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE, OD KATERIH JE POROČEVALKA PREJELA PRISPEVKE	15
MANJŠINSKO STALIŠČE	16
INFORMATION ON ADOPTION IN COMMITTEE RESPONSIBLE.....	17
POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU.....	18

PREDLOG PRIPOROČILA EVROPSKEGA PARLAMENTA

Svetu o prednostnih nalogah EU za 69. zasedanje Komisije OZN za položaj žensk (2024/2057(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju deklaracije OZN z dne 15. septembra 1995 z naslovom Pekinška deklaracija in izhodišča za ukrepanje ter rezultatov konferenc o pregledu,
- ob upoštevanju Konvencije OZN o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk iz leta 1979,
- ob upoštevanju členov 21 in 23 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju agende OZN za trajnostni razvoj do leta 2030, načela, da nihče ne sme biti prezrt, in zlasti cilja trajnostnega razvoja št. 5 o doseganju enakosti spolov,
- ob upoštevanju poročila generalnega sekretarja OZN z dne 13. decembra 2019 Komisiji OZN o položaju žensk z naslovom *Review and appraisal of the implementation of the Beijing Declaration and Platform for Action and the outcomes of the twenty-third special session of the General Assembly* (Pregled in ocena izvajanja Pekinške deklaracije in izhodišč za ukrepanje ter rezultatov triindvajsetega izrednega zasedanja Generalne skupščine),
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 25. novembra 2020 z naslovom Akcijski načrt EU za enakost spolov III (GAP III) – ambiciozna agenda za enakost spolov in opolnomočenje žensk v zunanjem delovanju EU (JOIN(2020)0017) ter spremljajočega skupnega delovnega dokumenta služb Komisije z dne 25. novembra 2020 z naslovom Cilji in kazalniki za opredelitev okvira izvajanja akcijskega načrta za enakost spolov III (2021–2025) (SWD(2020)0284),
- ob upoštevanju strategije EU za enakost spolov za obdobje 2020–2025 z dne 5. marca 2020,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. marca 2022 o akcijskem načrtu EU za enakost spolov III¹,
- ob upoštevanju preiskave o stanju na Poljskem, ki jo je leta 2024 opravil Odbor za odpravo diskriminacije žensk v skladu s členom 8 Opcijskega protokola h Konvenciji,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. februarja 2021 o prihodnjih izzivih na področju pravic žensk v Evropi: več kot 25 let po Pekinški deklaraciji in izhodiščih za ukrepanje²,
- ob upoštevanju informativnega dokumenta z naslovom Pospeševanje napredka pri cilju

¹ UL C 347, 9.9.2022, str. 150.

² UL C 465, 17.11.2021, str. 160.

trajnostnega razvoja št. 5 (cilj trajnostnega razvoja št. 5) – Doseganje enakosti spolov ter krepitev vloge žensk in deklet, ki ga je 18. septembra 2024 objavil Generalni direktorat za parlamentarne raziskovalne storitve,

- ob upoštevanju poročila Agencije OZN za ženske in Oddelka OZN za ekonomske in socialne zadeve iz septembra 2024 z naslovom *Progress on the Sustainable Development Goals: The Gender Snapshot 2024* (Napredek pri ciljih trajnostnega razvoja: pregled vidika spolov za leto 2024),
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. novembra 2023 o predlogih Evropskega parlamenta za spremembo Pogodb³,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. aprila 2024 o vključitvi pravice do splava v Listino EU o temeljnih pravicah⁴,
 - ob upoštevanju člena 121 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A10-0030/2024),
- A. ker je enakost med ženskami in moškimi temeljno in univerzalno načelo EU in ker mora zunanje delovanje EU temeljiti na tem načelu, da bo EU še naprej dajala zgled ter krepila in izpolnjevala svoje zaveze glede enakosti spolov;
- B. ker človekove pravice žensk in deklet ter enakost spolov niso le temeljne človekove pravice, temveč tudi osnovni pogoj za spodbujanje razvoja in izobraževanja ter zmanjševanje revščine in temelj, potreben za miren, uspešen in trajnosten svet;
- C. ker se je 189 vlad s celega sveta, tudi EU in njene države članice, leta 1995 na četrti svetovni konferenci o ženskah v Pekingu zavezalo, da si bodo prizadevale za enakost spolov in krepitev vloge vseh žensk in deklet;
- D. ker so Pekinška deklaracija in izhodišča za ukrepanje najcelovitejša svetovna agenda za spodbujanje enakosti spolov in veljajo za mednarodno listino o pravicah žensk, ki pravice žensk opredeljuje kot človekove pravice in izraža vizijo enakih pravic, svobode in priložnosti za vse ženske na svetu, leta 2015 pa je bila ponovno potrjena s ciljem trajnostnega razvoja št. 5 o doseganju enakosti spolov ter opolnomočenju vseh žensk in deklet, ki je določen v agendi OZN za trajnostni razvoj do leta 2030, in sicer z določitvijo ciljev in konkretnih ukrepov za vrsto vprašanj, ki zadevajo ženske in dekleta;
- E. ker se je Generalna skupščina OZN leta 2017 dogovorila o globalnem okviru kazalnikov za standardizacijo zbiranja podatkov, ki je ključni element za primerljivost podatkov;
- F. ker je samo še šest let do leta 2030, do katerega naj bi uresničili cilje trajnostnega razvoja OZN, a do sedaj v okviru cilja št. 5 še niti en kazalnik ni bil dosežen v celoti; ker OZN ocenjuje, da so potrebni odločni ukrepi, da bi pospešili napredek ter odpravili

³ OJ C, C/2024/4216, 24.7.2024, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/4216/oj?eliuri=eli%3AC%3A2024%3A4216%3Aoj&locale=sl#>.

⁴ Sprejeta besedila, P9_TA(2024)0286.

vrzeli v pravnem varstvu in diskriminatorno zakonodajo za ženske v prej kot 286 letih;

- G. ker je enakost spolov horizontalno načelo, ki ga je treba vključiti v cilje trajnostnega razvoja;
 - H. ker je v študiji OZN⁵ o oceni cilja trajnostnega razvoja št. 5 iz leta 2024 poudarjeno, da še vedno obstajajo družbene norme, ki upravičujejo nasilje nad ženskami in dekleti zaradi spola, ne da bi bili storilci ustrezno in zadostno kaznovani, omejujejo dostop do zdravstvenih storitev, vključno s storitvami na področju spolnega in reproduktivnega zdravja, pripisujejo neplačano oskrbo in gospodinjsko delo izključno ženskam ter omejujejo dostop do vodstvenih položajev; ker so lahko ženske in dekleta še vedno diskriminirane pri izbiri spola pred rojstvom⁶;
 - I. ker je Generalna skupščina OZN izrazila zaskrbljenost zaradi dejavnega nasprotovanja dosežkom in napredku na področju enakosti spolov ter vse večjega nadnacionalnega nazadovanja na področju pravic žensk; ker spolno nasilje in nasilje na podlagi spola ter gibanja, ki nasprotujejo pravicam, vsakodnevno ogrožajo temeljne pravice žensk in deklet; ker je nedvoumno in nujno treba ponovno potrditi, zaščititi in razviti enakost spolov ter človekove pravice žensk in deklet⁷;
 - J. ker dokument, sprejet na Vrhu o prihodnosti, vključuje poseben ukrep za doseganje enakosti spolov ter opolnomočenje vseh žensk in deklet kot bistveni prispevek k napredku⁸;
 - K. ker je Odbor OZN za odpravo diskriminacije žensk v preiskavi poljskega zakona o splavu ugotovil, da kriminalizacija in omejevanje splava pomenita diskriminacijo žensk;
1. priporoči Svetu, naj:
- (a) ponovno potrdi svojo popolno in neomajno zavezanost Pekinški deklaraciji in izhodiščem za ukrepanje ter vrsti ukrepov za človekove pravice žensk v vsej njihovi raznolikosti in enakost spolov, ki so navedeni v njih; potrdi svojo zavezanost človekovim pravicam žensk, vključno s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami, z vključevanjem vidika spola v vsa ustrezna področja in

⁵ OZN, *Are we getting there? A synthesis of UN system evaluations of SDG 5*, (Ali dosegamo cilje? Zbirno poročilo OZN o ocenjevanju uresničevanja cilja trajnostnega razvoja št. 5), marec 2024, <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2024/03/are-we-getting-there-a-synthesis-of-un-system-evaluations-of-sdg-5>.

⁶ Urad visokega komisarja za človekove pravice, Sklad OZN za prebivalstvo, Agencija OZN za ženske, UNICEF, Svetovna zdravstvena organizacija, *Preventing gender-biased sex selection: an interagency statement* (Preprečevanje pristranskega izbiranja spola: medagencijska izjava), 2011, https://www.unfpa.org/sites/default/files/resource-pdf/Preventing_gender-biased_sex_selection.pdf.

⁷ Generalna skupščina OZN, *Escalating backlash against gender equality and urgency of reaffirming substantive equality and the human rights of women and girls: Report of the Working Group on discrimination against women and girls* (Čedalje večje nazadovanje na področju enakosti spolov in nujnost ponovne potrditve dejanske enakosti in človekovih pravic žensk in deklet: poročilo delovne skupine o diskriminaciji žensk in deklet), 15. maj 2024, <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/g24/073/47/pdf/g2407347.pdf>.

⁸ OZN, *Summit of the Future outcome documents: Pact for the Future, Global Digital Compact and Declaration on Future Generations* (Sklepi dokumenti Vrha o prihodnosti: pakt za prihodnost, globalni digitalni dogovor in izjava o prihodnjih generacijah), september 2024, https://www.un.org/sites/un2.un.org/files/soft-pact_for_the_future_adopted.pdf.

cikle politike, izvajanjem posebnih in ciljno usmerjenih ukrepov za človekove pravice žensk in enakost spolov ter zagotavljanjem ustreznega vključevanja vidika spola v proračun;

- (b) najgloblje nasprotuje temu, da Saudova Arabija predseduje letošnjemu srečanju Komisije OZN za položaj žensk, in obsodi vse oblike politične instrumentalizacije, saj je stanje na področju pravic žensk v tej državi izjemno slabo, številne njene politike pa so v nasprotju z mandatom in cilji te komisije OZN; opozori na sistemsko diskriminacijo žensk in preganjanje aktivistov za pravice žensk v Saudovi Arabiji;
- (c) zagotovi, da se enakost spolov ter pravice žensk in deklet v celoti in ponosno izvajajo kot osrednji del zunanjega delovanja EU, in sicer z ustrezno financiranim, vključujočim in presečnim pristopom, ki bo upošteval vidik spola ter marginalizirane ženske in ženske v ranljivem položaju, zlasti zaradi vse večjega financiranja gibanj proti enakosti spolov po vsem svetu⁹;
- (d) zagotovi, da bosta Parlament in njegov Odbor za pravice žensk in enakost spolov popolnoma vključena v postopek odločanja o stališču EU na 69. zasedanju Komisije OZN za položaj žensk (od 10. do 25. marca 2025); zagotovi, da bo imel Parlament pred pogajanjem ustrezne, redne in pravočasne informacije ter dostop do dokumenta o stališču EU; zagotovi, da bo pogajalska skupina EU pravočasno obveščena o stališču Parlamenta, ter dodatno izboljša medinstitucionalno sodelovanje in neformalno posvetovanje, tudi pred in med pogajanjem, da bi bile prednostne naloge Parlamenta ustrezno upoštevane;
- (e) opravi letni pregled napredka in nazadovanja, zabeleženih pri izvajanju Pekinške deklaracije in izhodišč za ukrepanje;
- (f) izrazi odločno podporo delu Agencije OZN za ženske, ki je osrednji akter v sistemu OZN za spodbujanje pravic žensk, hkrati pa naj se zaveže, da bo zagotovil njeno financiranje in povečal financiranje za enakost spolov;
- (g) oživi prizadevanja EU za premagovanje preostalih izzivov in pospeši celovito izvajanje Pekinške deklaracije in izhodišč za ukrepanje, saj gre za univerzalni dokument, države članice EU pa še zdaleč niso dosegle vseh ciljev; zagotovi, da bo EU dajala zgled z uvedbo strogih političnih ukrepov, skupaj z ustreznim financiranjem za preprečevanje, obravnavanje in odpravljanje neenakosti spolov v vseh njenih pojavnih oblikah, opolnomočenje žensk v vsej njihovi raznolikosti v vseh državah članicah EU in za zagotavljanje uresničevanja njihovih pravic;
- (h) ponovno poudari, da ima EU pomembno vlogo pri doseganju enakosti spolov v svetu, tako da daje zgled ter podpira partnerske države pri obravnavanju vseh

⁹ Datta, N., Evropski parlamentarni forum za spolne in reproduktivne pravice, *Tip of the Iceberg – Religious Extremist Funders against Human Rights for Sexuality and Reproductive Health in Europe 2009 – 2018* (Vrh ledene gore – financiranje verskega ekstremizma proti človekovim pravicam na področju spolnega in reproduktivnega zdravja v Evropi v obdobju 2009–2018), junij 2021, <https://www.epfweb.org/sites/default/files/2021-08/Tip%20of%20the%20Iceberg%20August%202021%20Final.pdf>.

vrst neposredne in posredne diskriminacije ter nasilja na podlagi spola; opozori na pomen Istanbulske konvencije, pozove preostalih pet držav članic, ki te konvencije še niso ratificirale in začele izvajati, naj to storijo v najkrajšem možnem času, ter pozove tudi druge države, naj dosežejo napredek pri njenem podpisu in ratifikaciji;

- (i) si prizadeva za enak dostop in priložnosti na vseh področjih življenja, da bi ženskam v vsej njihovi raznolikosti omogočili, da uresničijo svoj potencial, zlasti tudi pri odločanju, tudi na področju politike, gospodarstva, financ, na akademskem področju ter področju zdravstva, kulture in športa, kar je bistveno tudi za dobro upravljanje in oblikovanje politik; spodbuja pobude, ki podpirajo udeležbo žensk v politiki in na vodilnih političnih položajih, krepijo demokratične prakse in navdihujejo prihodnje generacije žensk;
- (j) v zvezi s tem izrazi nasprotovanje vsem oblikam nasilja na podlagi spola, tako na spletu kot drugje, ter nasilja nad ženskami, ki sodelujejo ali želijo sodelovati v politiki, kar ohranja in krepi nevidnost žensk in negativne stereotipe o njih ter ženske vseh starosti odvrča od vstopa v politiko in javni prostor;
- (k) spodbuja ukrepe, ki podpirajo udeležbo žensk in uravnoteženo zastopanost spolov v vseh sektorjih z velikim vplivom, vključno z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko; poudari pomen boja proti spolnim stereotipom, odnosom in predsodkom v vseh njihovih razsežnostih, in sicer prek vseh vrst medijev, vključno z družbenimi mediji, ter naj spodbuja programe, tudi prek javno-zasebnih partnerstev, za zmanjšanje diskriminacije žensk v politiki in na javnih položajih;
- (l) poudari, da so bile kot ovire in grožnje za pravice žensk opredeljene šibke politične smernice, premajhna zavezanost, vrzeli v podatkih, nezadostno ciljno usmerjene naložbe, sovražni govor in sovražne kampanje, slab dostop do ustreznih spretnosti in znanja, pomanjkanje gospodarskih priložnosti in izobrazbe, diskriminacija na podlagi spola na delovnem mestu, vključno z mobingom mater, pomanjkanje ekonomske neodvisnosti in neenaki pogoji na trgu dela ter porast gibanj, ki nasprotujejo pravicam; zato je treba spodbujati več žensk v politiki in na vodilnih položajih, povečati namenske naložbe, povezane z enakostjo spolov, v storitve, kot sta izobraževanje in zdravstvo, ter izvesti celovite reforme izobraževanja, usposabljanja in politike, ki bodo temeljile na pravicah in upoštevale vidik spola, da bi premagali te sistemske strukturne ovire in dosegli resnično enakopravno družbo, za katero sta bistvenega pomena zavezanost in sodelovanje moških in fantov;
- (m) dosledneje uporablja vključevanje vidika spola in pripravo proračuna, ki upošteva vidik spola, na vseh ustreznih področjih politike EU, vključno z zunanjim delovanjem, in naj bo v zvezi s tem za zgled, pri čemer naj se zaveže, da bo naslednji večletni finančni okvir 2027 vključeval specifične cilje, povezane z enakostjo spolov, in metode priprave proračuna, ki upoštevajo vidik spola, da bo mogoče povečati in spremljati vse naložbe, povezane z učinkom na enakost spolov;

- (n) se zaveže stalnemu ocenjevanju in proaktivnim korektivnim ukrepom v notranjih in zunanjih politikah EU v zvezi z enakostjo spolov, vključevanjem vidika spola in pripravo proračuna, ki upošteva vidik spola;
- (o) zagovarja in opozarja na pomen agende o ženskah, miru in varnosti ter 25. obletnice njene prelomne resolucije, da bi obnovili akcijski načrt EU o ženskah, miru in varnosti ter se odločno borili proti nazadovanju pri tej agendi na mednarodni ravni;
- (p) pozove Komisijo, naj še naprej razvija in uvaja konkretne in dobro financirane načrte in ukrepe za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja OZN, zlasti tistih, ki so povezani z enakostjo spolov in spodbujajo enakost v izobraževanju;
- (q) prevzame vodilno vlogo v svetovnem boju proti nazadovanju na področju enakosti spolov in pravic žensk, ki ga povzročajo zlasti vse vplivnejša gibanja, ki nasprotujejo pravicam, tako da obsodi vse poskuse zmanjšanja, omejitve ali odprave obstoječe zaščite za enakost spolov, vključno s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami, ter vse oblike groženj, ustrahovanja in nadlegovanja zagovornikov človekovih pravic in organizacij civilne družbe, ki si prizadevajo za napredek na področju teh pravic, tako na spletu kot drugje; poudari, da gibanja proti enakosti spolov ne napadajo le pravic žensk in enakosti spolov, temveč so povezana tudi s protidemokratskimi gibanji; spodbuja partnerstva in zaveznitva za boj proti regresivnim gibanjem ter ponovno potrdi, da je EU zavezana zaščiti enakosti spolov kot temeljne vrednote, tudi z nudenjem ustreznega financiranja gibanj za pravice žensk;
- (r) poudari, da je treba zaščititi in spodbujati pravice skupin, ki so izpostavljene presečnim oblikam diskriminacije, vključno z invalidi in osebami iz prikrajšanih socialno-ekonomskih okolij, rasiziranih, etničnih, manjšinskih ali migrantskih okolij, starejših ali oseb LGBTIQ+;
- (s) dejavno spodbuja koncept boja proti presečni diskriminaciji v vseh organih OZN ter izvaja, uporablja in vključuje presečno analizo glede na spol na različnih ravneh v EU in njenih državah članicah;
- (t) pozove Komisijo, naj še naprej razvija in izboljšuje zbiranje podatkov, razčlenjenih po spolu, o enakosti glede na spol, raso, barvo kože, etnično ali socialno poreklo, genetske značilnosti, jezik, vero ali drugo prepričanje, politično prepričanje, pripadnost narodnosti manjšini, premoženje, rojstvo, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost, spolne značilnosti in spolno identiteto, pa tudi geografsko razčlenjene podatke, tudi na regionalni ravni, da bi ti podatki prispevali k boljšemu in bolj informiranemu oblikovanju politik, ter naj okrepi Evropski inštitut za enakost spolov tako z vidika financiranja kot zmogljivosti;
- (u) se zaveže, da si bo prizadeval za feministično zunanjo, varnostno in razvojno politiko, ki bo vključevala vizijo preobrazbe v prid enakosti spolov in dajala prednost enakosti spolov, varovala in spodbujala človekove pravice tradicionalno marginaliziranih skupin, kot so transspolne osebe, ter upoštevala glasove žensk, zagovornikov človekovih pravic oseb LGBTIQ+ in civilne

družbe;

- (v) nemudoma in v celoti uresniči akcijski načrt EU za enakost spolov III in poskrbi, da bo najpozneje do leta 2027 85 % vseh novih ukrepov v vseh zunanjih odnosih prispevalo k enakosti spolov in krepitvi vloge žensk;
- (w) se seznanja s priporočili iz resolucije Parlamenta z dne 10. marca 2022 o akcijskem načrtu EU za enakost spolov III in jih izvaja tako, da daje prednost temu akcijskemu načrtu pri vseh vidikih zunanjega delovanja EU, in sicer s presečnim pristopom, ki upošteva vidik spola, tako v smislu geografske pokritosti in področij delovanja omenjenega akcijskega načrta, kot tudi vključevanja vidika spola v vsa področja zunanjega delovanja, ne glede na to, ali gre za trgovino, razvojno politiko, migracije, humanitarno pomoč, varnost ali sektorje, kot so energetika, ribištvo in kmetijstvo, hkrati pa izboljša usklajenost notranjih in zunanjih politik EU;
- (x) oblikuje, financira in izvaja politike, ki se borijo proti feminizaciji revščine in zmanjšujejo vlogo spola kot dejavnika revščine tako v EU kot zunaj nje, in sicer prek zunanjega delovanja, pri tem pa naj upošteva presečne dejavnike, vključno s spolom, raso, barvo kože, etničnim ali socialnim poreklom, genetskimi značilnostmi, jezikom, vero ali drugim prepričanjem, političnim prepričanjem, pripadnostjo narodnosti manjšini, premoženjem, rojstvom, invalidnostjo, starostjo ali spolno usmerjenostjo, spolnimi značilnostmi ali spolno identiteto;
- (y) se zavzema za enak dostop do virov in enake možnosti za ženske v vseh regijah, da bi dosegli ekonomsko opolnomočenje ter omogočili dostop do socialne pravičnosti in boljše kakovosti življenja kot rezultat globalne vizije enakosti spolov; prizna edinstvene izzive, s katerimi se soočajo ženske, ki živijo na podeželskih, oddaljenih in najmanj razvitih območjih, kjer je lahko dostop do virov, zdravstvenega varstva, izobraževanja in gospodarskih priložnosti omejen; pozove k ciljno usmerjenim ukrepom in naložbam, ki bodo obravnavali potrebe teh skupnosti, in sicer s spodbujanjem enakosti spolov, ženskega podjetništva in zaposlitvenih možnosti ali infrastrukture; poudari, da je treba te vidike vključiti v vse ustrezne zunanje ukrepe in razvojne strategije, da nobena ženska ne bo zapostavljena;
- (z) obravnava in spremlja sistemske in temeljne vzroke revščine žensk, zlasti žensk na podeželju ali izoliranih in prikrajšanih območjih, opolnomoči ženske in dekleta v vsej njihovi raznolikosti z izobraževanjem, usposabljanjem in vseživljenjskim učenjem, nediskriminatornimi delovnimi priložnostmi ter dostopom do enakega plačila in pokojnin, hkrati pa naj spodbuja programe zaposlovanja za invalidke;
- (aa) spodbuja žensko podjetništvo in podjetja, ki jih vodijo ženske, tako da omogoči ugodno okolje za njihove gospodarske dejavnosti, kot so podporni programi v partnerskih državah, da se poskrbi za pravičen dostop do poslovnih priložnosti in usposabljanja na področju podjetniških znanj;
- (ab) spodbuja pobude, ki krepijo ekonomsko neodvisnost žensk in ustvarjanje

delovnih mest v hitro rastočih sektorjih, ter pobude, ki krepijo ekonomsko vlogo žensk, zlasti podjetnic in vodij v mikro, malih in srednjih podjetjih, obenem pa naj se bori proti stereotipom in še vedno prisotnim neenakostim v izobraževanju ter obravnava stopnjo brezposelnosti žensk in njihovo premajhno zastopanost v nekaterih sektorjih, kot so naravoslovje, tehnologija, inženirstvo in matematika ter umetna inteligenca;

- (ac) z zakonodajnimi pobudami omogoči dostop do socialnih storitev, vključno s storitvami za podporo družinam, ter enako porazdelitev neplačane oskrbe in družbene odgovornosti, si prizadeva za odpravo škodljivih spolnih stereotipov, patriarhalnega odnosa in sistemov, hkrati pa naj spodbuja ženske kot vzornice ter politike usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja, ki omogočajo dostop do digitalnega izobraževanja ter usposabljanja na področju spretnosti, da bi premostili digitalni razkorak med spoloma; ženskam omogoči dostop do lastništva, lastnine, ustreznih in cenovno dostopnih stanovanj in zemljišč ter naj odpravi ovire, pri čemer naj se osredotoči na specifične potrebe žensk, zlasti tistih, ki živijo v revščini, in gospodinjestev, ki jih vodijo ženske;
- (ad) poziva k nadaljnjim prizadevanjem, zakonodaji in izvrševanju veljavnih ukrepov, da bi zagotovili pravice delavk in delavk v gospodinjstvu ter priznavanje neformalnih oskrbovalcev, med drugim mater samohranilk, s tem da se njihovo delo prizna kot bistveno za delovanje družbe; si prizadeva za bolj ambiciozne politike oskrbe in naložbe v oskrbo, da bi lahko napredovali v smeri skrbstvene ekonomije, z določitvijo minimalnih standardov in smernic za oskrbo v celotnem življenjskem ciklu s presečnega vidika;
- (ae) oblikuje varne in zakonite migracijske poti ter politike in programe na področju delovnih migracij, ki upoštevajo vidik spola, tudi v zelo „feminiziranih“ in neformalnih sektorjih, kot sta gospodinjstvo in oskrba, ter ki odpravljajo ovire za udeležbo žensk na trgu dela ter priznavanje znanj in spretnosti, ki so povezane s spolom;
- (af) v EU spodbujajo pravico do azila ter priznavanje, zaščito, podporo in vključevanje žensk, ki so žrtve nasilja, ne glede na obliko;
- (ag) izboljša notranji in zunanji odziv, vire in nabor orodij EU v zvezi z nasiljem na podlagi spola na spletu in zunaj njega, vključno z nasiljem v družini, spolnim, fizičnim, psihološkim, verbalnim in ekonomskim nasiljem, nadlegovanjem na delovnem mestu, nasiljem v konfliktnih in vojnih razmerah, trgovino z ljudmi, zgodnjimi in prisilnimi porokami ter spolnim in reproduktivnim izkoriščanjem, kar mora vključevati podporo za ustanovitev centrov za pomoč ženskam, ki so žrtve nasilja, v državah nečlanicah EU, zlasti na prikrajšanih območjih, ki bodo podobni centrom za boj proti nasilju, z dvojnimi cilji, in sicer: pomoč pri prepoznavanju primerov nasilja ter zagotavljanje pravne in praktične zaščite in podpore ženskam, ki se odločijo, da bodo nasilje prijavile in izstopile iz kroga nasilja;
- (ah) zavzemanje za opredelitev posilstva na podlagi odsotnosti privolitve kot univerzalnega standarda v vseh regijah, da bi izboljšali pravno varstvo in

zagotovili, da bo spolno nasilje opredeljeno z odsotnostjo privolitve, ne pa zgolj z uporabo sile;

- (ai) poudarja velik vpliv spletnega nasilja na podlagi spola na osebno in poklicno življenje žensk in deklic ter na njihovo duševno in telesno zdravje;
- (aj) poudari pomen izvrševanja mednarodnega humanitarnega prava za zaščito pravic žensk in deklic v konfliktih; zagotovi, da bodo zunanji sporazumi, vključno s tistimi, ki se nanašajo na nadzor meja in sodelovanje z državami, ki niso članice EU, dajali prednost varnosti žensk in deklic, pri čemer je treba poudariti, da mora EU zagotoviti, da partnerske države spoštujejo visoke standarde človekovih pravic, zlasti pri preprečevanju nasilja na podlagi spola, vključno s trgovino z ljudmi za namene spolnega izkoriščanja;
- (ak) spodbuja preprečevanje nasilja na podlagi spola v športu z vzpostavitvijo sistema za spremljanje in preprečevanje takega nasilja v športnih ustanovah, ki bo od organizacij zahteval, da sprejmejo preventivne politike in ukrepe ter varen in zaščiten mehanizem prijave;
- (al) odpravi pravne, finančne, socialne in praktične ovire in omejitve za dostop do varnega in zakonitega splava po vsem svetu; odločno zagovarja zaščito spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic kot temeljnih pravic ter se bori proti omrežjem, ki nasprotujejo pravici do izbire; zagotovi, da imajo ženske in deklice v vsej svoji raznolikosti informacije in dostop do cenovno dostopnih zdravstvenih storitev, tudi za spolno in reproduktivno zdravje in pravice, v skladu z mednarodnimi standardi na področju človekovih pravic in javnega zdravja, vključno s celovito starosti primerno in znanstveno točno vzgojo o spolnosti in partnerskih odnosih, dostopom do kontracepcije in nujne kontracepcije, varnim in zakonitim splavom, spoštljivim zdravstvenim varstvom mater in zdravstvenimi storitvami, ki temeljijo na oskrbi; zagotovi, da bodo ženske zaščitene pred prisilnimi nosečnostmi in spolno selektivnimi ali prisilnimi splavi, zlasti kot del prakse etničnega čiščenja, in da se splav v nobenem primeru ne bi spodbujal kot način za načrtovanje družine, kot je navedeno v Pekinški deklaraciji; poudarja pomen dostopa do storitev na področju duševnega zdravja, prilagojenih posebnim potrebam žensk in deklic;
- (am) spodbuja dostojne pogoje in pogoje, ki spoštujejo človekove pravice, za zapornice, ki so tudi matere, s posebnim poudarkom na potrebah mater z majhnimi otroki; podpira dostop do zdravstvenega varstva, psihološke oskrbe in rehabilitacijskih programov z zagotavljanjem ustreznih prostorov za ohranjanje vezi z njihovimi otroki;
- (an) se seznani s priporočili iz resolucije Evropskega parlamenta z dne 11. aprila 2024 o vključitvi pravice do splava v Listino EU o temeljnih pravicah in jih izvaja;
- (ao) se zaveže, da si bo bolj prizadeval za obravnavo vprašanj enakosti spolov v okviru zelenega in energetskega prehoda, ob priznavanju, da podnebna kriza ni spolno nevtralna; prizna presečni in nesorazmerni vpliv podnebnih sprememb na ženske in deklice, zlasti v državah v razvoju, pa tudi v regijah in na

podeželju, ki so jih te spremembe najbolj prizadele; se zavzema za vključevanje žensk v postopke okoljskega odločanja, da bi izboljšali odpornost in strategije, ki upoštevajo vidik spola;

- (ap) zagovarja in krepi organizacije civilne družbe, ki si prizadevajo za spodbujanje pravic žensk in deklic ter enakosti spolov v vseh okoliščinah, vključno z invalidnostjo, nasiljem, diskriminacijo na delovnem mestu ali materinstvom; se zavzema za zagotovitev varnih prostorov in zatočišč za ženske in deklice, ki so žrtve nasilja ali groženj; zagotovi zaščito zagovornikov človekovih pravic in jim omogoči sodelovanje v ustreznih forumih;
- (aq) si prizadeva zagotoviti, da lokalne organizacije ter zagovorniki pravic žensk in LGBTIQ+ oseb, zlasti majhne organizacije, prejemajo podporo z zagotavljanjem ustreznega financiranja in da se odpravijo omejitve, ki jim ovirajo pri delovanju; zagotovi ciljno usmerjene ukrepe in podporo za izboljšanje zmogljivosti organizacijam žensk na lokalni ravni, da bi povečali njihov učinek na lokalni in mednarodni ravni; se dejavno bori proti pobudam, katerih cilj je krčenje prostora civilne družbe po vsem svetu;
- (ar) ustanovi sestavo Sveta za enakost spolov in enakost, ki bi bil uradni forum ministrov, pristojnih za vprašanja enakosti, za spodbujanje sodelovanja, usklajevanje politik in izmenjavo dobrih praks med državami članicami;

2. naroči svoji predsednici, naj to priporočilo posreduje Svetu in v vednost Komisiji.

OBRAZLOŽITEV

Pekinška deklaracija in izhodišča za ukrepanje, sprejeta leta 1995, so pomenila mejnik na področju enakosti spolov in pravic žensk. Ker je tema 69. zasedanja Komisije OZN za položaj žensk (10.–25. marca 2025) pregled in ocena Pekinške deklaracije pred rokom za uresničitev ciljev trajnostnega razvoja do leta 2030, je bistveno, da EU razvije skupen pristop in se seznanji, kaj je treba narediti v prihodnjih letih.

Pri sedanji hitrosti bi potrebovali 286 let, da bi odpravili vrzeli v pravnem varstvu in diskriminatorno zakonodajo za ženske po svetu, saj v okviru cilja trajnostnega razvoja št. 5 za enakost spolov še ni bil dosežen niti en kazalnik¹.

V tem priporočilu je navedeno, da mora Svet v imenu EU in njenih držav članic poudariti, da je EU v celoti zavezana Pekinški deklaraciji, to zavezanost pa pokazati z izvajanjem enakosti spolov in pravic žensk v vseh vidikih zunanjega delovanja EU v smeri feministične zunanje, varnostne in razvojne politike.

Kot je Parlament že večkrat poudaril, so enakost spolov in pravice žensk bistveni in neločljivi deli doseganja številnih drugih ciljev EU, od boja proti podnebnim spremembam do doseganja miru in blaginje. Priporočilo poziva k vključevanju načela enakosti spolov na vseh področjih in v vseh ciklih politike, podprto z ustreznim financiranjem in političnim vodstvom.

Svet bi moral imeti možnost, da na pogajanjih v New Yorku izpostavi, da EU daje zgled, ker ženske v vseh življenjskih obdobjih skupaj z moškimi kolegi prevzamejo upravičeno vlogo pri odločanju, vendar EU tega cilja še vedno ne dosega. Priporočilo ponovno poudarja potrebo po enakih možnostih in obsoja negativne stereotipe o ženskah na spletu in v resničnem svetu, ki ženske vse prepogosto odvrtaajo od tega, da bi vstopile v javno, politično, gospodarsko, akademsko ali kulturno življenje ali napredovale v njem.

Prav tako si je svetovno nazadovanje na področju pravic žensk našlo mesto tudi v EU, zato moramo podvojiti prizadevanja in voditi boj proti temu nazadovanju.

Priporočilo zato poziva k odpravi sistemskih in temeljnih vzrokov revščine žensk. Izobraževanje, usposabljanje, vseživljenjsko učenje, nediskriminatorne možnosti za delo, dostop do socialnih storitev, uravnoteženje neplačane oskrbe in socialnih odgovornosti z zakonodajnimi pobudami, boj proti spolnim stereotipom in spodbujanje žensk kot vzornic so bistveni elementi našega nabora orodij.

Zdravstvene storitve morajo biti v celoti dostopne ženskam v vsej njihovi raznolikosti, saj moramo samo pomisliti na uničujoče posledice omejevanja dostopa do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic v Uniji in zunaj nje, da bi videli, da gre za vprašanje življenja ali smrti. Naša generacija ne bi smela sprejeti nazadovanja na področju spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic.

¹ *Progress on the Sustainable Development Goals: The gender snapshot 2022* (Napredek pri ciljih trajnostnega razvoja – pregled vidika spolov za leto 2022) https://www.unwomen.org/sites/default/files/2022-09/Progress-on-the-sustainable-development-goals-the-gender-snapshot-2022-en_0.pdf

Priporočilo v skladu s prejšnjimi pozivi poziva k podpori in krepitvi organizacij civilne družbe, ki podpirajo pravice žensk, saj enakost spolov in pravice žensk niso nekaj, kar je mogoče vsiliti od zgoraj navzdol, temveč morajo izhajati iz lokalnih organizacij civilne družbe, ki resnično razumejo potrebe svoje skupnosti. Vendar brez podpore njihova prizadevanja ne bodo uresničila svojega potenciala.

PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE, OD KATERIH JE POROČEVALKA PREJELA PRISPEVKE

V skladu s členom 8 Priloge I Poslovnika poročevalka izjavlja, da pri pripravi poročila do njegovega sprejetja v odboru ni prejela prispevkov.

MANJŠINSKO STALIŠČE

na podlagi člena 56(4) Poslovnika
Margarita de la Pisa Carrión

To priporočilo ni dovolj pravno in formalno rigorozno.

V duhu Pekinške deklaracije si je treba prizadevati za sožitje med moškimi in ženskami ter za spoštovanje njihovega prirojenega dostojanstva. Vendar pa to besedilo uvaja ideološki okvir, ki spodbuja delitev in nezadovoljstvo.

Priporočilo presega svoj mandat, ko obravnava vprašanja, kot so zdravstveno varstvo, spolna in reproduktivna vzgoja ali splav, ki so v izključni pristojnosti držav članic. To besedilo vključuje ideološko agendo za enakost spolov, ki ženske prikazuje kot večne žrtve, ločene od svoje resnične identitete in dostojanstva. Prednost daje subjektivnemu pojmu dobrega počutja pred življenjem in spodbuja diskurz, ki ne upošteva rodnosti in materinstva kot neločljivo povezanih z ženskostjo.

S tem ko splošne človekove pravice izpostavlja manipulacijam in spodkopava nacionalno suverenost, priporočilo ne spoštuje vrednot enakosti, svobode in spoštovanja, h katerim stremi Pekinška deklaracija.

Zato je ne moremo podpreti.

INFORMATION ON ADOPTION IN COMMITTEE RESPONSIBLE

Date adopted	4.12.2024
Result of final vote	+: 25 -: 8 0: 0
Members present for the final vote	Abir Al-Sahlani, Mireia Borrás Pabón, Mélissa Camara, Margarita de la Pisa Carrión, Valérie Devaux, Rosa Estaràs Ferragut, Helène Fritzon, Lina Gálvez, Chiara Gemma, Arba Kokalari, Ewa Kopacz, Sebastian Krus, Judita Laššáková, Eleonora Meleti, Carolina Morace, Mirosława Nykiel, Giusi Princi, Emma Rafowicz, Joanna Scheuring-Wielgus, Benedetta Scuderi, Zoltán Tarr, Laurence Trochu, Maria Walsh, Lucia Yar
Substitutes present for the final vote	Emma Fourreau, Kathleen Funchion, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Elisabeth Grossmann, Marina Kaljurand, Anna Strolenberg
Members under Rule 216(7) present for the final vote	Robert Biedroń, Rachel Blom, Marie-Luce Brasier-Clain

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V PRISTOJNEM ODBORU**

25	+
PPE	Rosa Estaràs Ferragut, Arba Kokalari, Ewa Kopacz, Eleonora Meleti, Mirosława Nykiel, Giusi Princi, Zoltán Tarr, Maria Walsh
Renew	Abir Al-Sahlani, Valérie Devaux, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Lucia Yar
S&D	Robert Biedroń, Helène Fritzon, Lina Gálvez, Elisabeth Grossmann, Marina Kaljurand, Emma Rafowicz, Joanna Scheuring-Wielgus
The Left	Emma Fourreau, Kathleen Funchion, Carolina Morace
Verts/ALE	Mélissa Camara, Benedetta Scuderi, Anna Strolenberg

8	-
ECR	Chiara Gemma, Laurence Trochu
NI	Judita Laššáková
PfE	Rachel Blom, Mireia Borrás Pabón, Marie-Luce Brasier-Clain, Sebastian Kruis, Margarita de la Pisa Carrión

0	0

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani